

En tidskrift med bredd

Anders Sonesson och Ann-Sofie Henriksson

Den som har följt Högre utbildning sedan starten kan inte ha undgått den tematiska bredd som de publicerade bidragen uppvisat. Detta kan delvis förklaras med att våra författare är verksamma vid olika lärosäten (ibland också olika länder), i olika roller och inom olika ämnesområden och utbildningsnivåer. Men vi vill påstå att bredden även speglar en komplexitet som ryms inom det enskilda ämnet eller utbildningen, en komplexitet som många verksamma inom högre utbildning är välbekanta med. Därför ser vi inte bredden som ett problem utan som en styrka. Våra författare har ansträngt sig för att göra sina bidrag relevanta även för dem som inte delar deras undervisningssammanhang eller ämnesområde och de har fått gott stöd från både granskare och redaktörer.

Bidragen i detta vårt andra nummer för 2012 är inget undantag från de föregående, de täcker in en anseelig bredd. Först ut bland de kollegialt granskade artiklarna är Ekholm som skriver om handledning av examensarbeten utifrån ett sociokulturellt perspektiv på lärande och tar hjälp av bl.a. Lev Vygotskij och dennes ”zone of proximal development” (proximala utvecklingszon). Ekholm hjälper oss att urskilja roller, relationer och processer i handledningen och ger läsaren en mycket användbar begreppsapparat.

Ideland, Malmberg, Ek och Jönsson identifierar två samhällseliga utbildningsdiskurser, ”marknadifiering” och ”akademisering”, och har studerat hur dessa, i form av reformer och påbud, hanterats av prefekter inom olika ämnen och institutionskulturer. Författarna argumenterar för en mer differentierad diskussion om de förändringar som högskolan genomgår. Olika institutioner ställs inför mycket olika utmaningar beroende på ämnesområde, tradition och personalsammansättning, och kan också komma att förändras i mycket olika riktning.

Lundqvist och Benner tar sig an forskarutbildningen och ställer frågan: ”Är det möjligt att förena målet om självständig och kritisk forskning med kravet på forskningens nyttiggörande?”. För att belysa denna frågeställning har författarna genomfört en fallstudie och undersökt hur dessa utbildningsmål hanteras på institutions- och fakultetsnivå. Läsaren får också en bakgrund till den ”tredje uppgiften” och dennas varierande innebörd.

Runt om i världen har informations- och kommunikationsteknik (IKT) kommit att prioriteras i skolan, så även i Norge. Förutom den ständigt närvarande frågan om utrustning och infrastruktur finns den minst lika stora frågan om IKT-didaktik och lärarnas digitala kompetens. I detta nummers fjärde och sista artikel tar Krumsvik, Westerheim, Sunde och Langørgen tag i den senare frågan och skriver om digital kompetens, och kompetensutveckling, hos lärare inom lärarutbildningen – de lärare som ska hjälpa blivande lärare inom skolan att hantera utmaningarna att undervisa i och med IKT.

De tillgängliga resurserna för lärarledd undervisning är för många ämnen mycket små, till stor frustration för både lärare och studenter. I detta nummers ”Goda exempel” beskriver Johansson hur det är möjligt att hjälpa studenterna att utnyttja självstudietiden på effektiva och meningsfulla sätt – att öka kontakttiden med ämnet. Johanssons råd och exempel är lika gångbara inom ämnen som getts större resurser för undervisning.

Ngaosuvan ställer i en debattartikel frågan: varför skrivs salstentamina fortfarande för hand? Detta är en fråga som säkert många studenter har ställt sig i tentamensskrivande stund och säkert lika många lärare då de suttit och rättat.

Avslutningsvis recenseras tre böcker:

- Våga veta! Om bildningens möjligheter i massutbildningens tidevarv. Burman, A. (red.)
- Leadership and Management of Quality in Higher Education. Chenicheri Sid Nair, Leonard Webster and Patricie Mertova (red.)
- Könsmidveten forskarhandledning - teoretiska utgångspunkter och praktiska erfarenheter. Ulrike Schnaas

Inledningsvis diskuterade vi tidskriften tematiska bredd. Även stilmässigt visar bidragen stor bredd. Den som till äventyrs frågat sig om det finns skillnader i sätt att skriva mellan olika ämnesområden kan få ett entydigt svar genom att läsa ett nummer av *Högre utbildning*. Författarnas ämnestillhörighet speglas också i de frågor de ställer och i deras val av teoretiska ramverk och metoder. Redaktion vill varken tvinga på författarna en enhetlig språkdräkt eller särskilda teoretiska eller metodologiska ramar. Tvärtom. Vi bejakar variationen och hoppas att läsarna, precis som vi, låter sig inspireras av frågeställningarna och tillvägagångssätten inom andra ämnesområden.

Avslutningsvis vill vi tacka Ulf Olsson, som under sommaren avgått som redaktör, för gott redaktörskap och för att ha bidragit till tidskriftens första två utgivningsår. Samtidigt hälsar vi Maja Elmgren välkommen som ny redaktör.

Nästa stora projekt för redaktionen är att få ihop temanumret kring självständiga arbeten. Har du ett bidrag på lut är du varmt välkommen att skicka in det. Mer om temanumret finns att läsa på www.hogreutbildning.se. Deadline är den 6 november 2012.

Anders Sonesson och Ann-Sofie Henriksson,
för *Högre utbildnings* redaktion